КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Кафедра методики викладання і змісту освіти

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри методики викладання і змісту освіти
Протокол № 2 від 02 вересня 2022 року
Завідувач кафедри _____ Пивоварчик І. М.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи музейної педагогіки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Немерцалов Володимир Володимирович
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат біологічних наук, доцент, в .о. професора кафедри методики викладання і змісту освіти, науковий консультант «Музею цікавої науки», учасник міжнародного проєкту «Минуле / Майбутнє / Мистецтво»
Контактні дані викладача	E-mail: nemertsalov@gmail.com т. моб. 050-3917-205
Консультації	Понеділок – 15.00-17.00

2022 – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	***заочна форма навчання***
Загальна кількість: кредитів – 4		Вибіркова
	Рік підготовки:	
годин – 120		1-й
	Семестр	
		1-й
змістових модулів – 3	***Лекції***	
		8 год.
	Практичні, семінарські	
		6 год.
	Самостійна робота	
		106 год.
	Форма підсумкового контролю: залік	

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету формування у здобувачів вищої освіти системи знань і компетентностей, необхідні для виховання освічених і культурних людей, що розуміються на загальнолюдських цінностях та їхній інтерпретації у музейному просторі.

Предмет дисципліни – базові засади музейної педагогіки, принципи, умови та інструменти інформальної, формальної і неформальної освіти у музейному просторі одеського регіону.

Завдання: набути ґрунтовні знання про історію та гуманістичний зміст музейної педагогіки; опанувати інструменти та умови організації освітнього процесу в музеї; розшири уявлення про потенціал регіональних музеїв та музейних колекцій для подальшого особистісного та професійного розвитку слухачів.

Особливістю дисципліни є урахування інноваційного досвіду регіону, акцентування уваги на створення і реалізацію психолого-педагогічних умов для виховання людей високої культури.

Переваги: програма базується на новітніх досягненнях музеєзнавства, музейної педагогіки, педагогічної науки та сучасних практичних здобутках національного і зарубіжного досвіду у сфері музейної педагогіки.

3. Технологічна карта дисципліни

4.

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1. Наукові колекції в системі сучасної освіти			
Тема 1. Історія музейної педагогіки	Історія музеїв. Функції музеїв. Антропоцентричний поворот у музеєзнавстві.	Аналітичне завдання	Опитування
Тема 2. Місця, де здобувають освіту	Типологія форм і місць здобуття освіти. Музей як освітній простір.	Порівняльно-аналітичне завдання.	Аргументований виступ
Змістовий модуль 2. Наукові та освітні проекти в музеях і бібліотеках світу.			
Тема 3. Музейні практики	Повсякденна робота з відвідувачами	Аналітичне завдання	Опитування, тестування

Тема 4. Навчання в музеї	Спеціальні освітні проєкти для відвідувачів в сакральному просторі музею	Проєктування	Захист
Тема 5. Стажування в Музеях	Музей як наукова установа: здобуття знань та їхнє застосування	Аналітичне завдання	Опитування
Змістовий модуль 3. Колекції і музеї Одеського регіону.			
Тема 6. Біологічні та геолого-географічні колекції	Огляд музеїв та колекцій Одещини. Аналіз інтернет-джерел та інших джерел щодо музейних фондів.	Аналітичне завдання	Опитування
Тема 7. Історико-краєзнавчі колекції	Огляд музеїв та колекцій Одещини. Аналіз інтернет-джерел та інших джерел щодо музейних фондів. Створення власного міні-музею.	Творче завдання	Захист
Тема 8. Мистецькі і художні музеї	Відвідування музеїв для знайомства з сучасним мистецтвом та історією мистецтва в регіоні.	Проєктування	Презентація
Тема 9. Туристично-комерційні «музеї»	Музей як бізнес та соціальна відповідальність. «Вартість» музею.	Моделювання	Захист

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від здобувача вимагається уважно слухати викладача, ввічливо уточнювати незрозумілі питання, нотувати основні положення теми, брати участь в дискусіях, пошуково-дослідницької діяльності та залучатися до інтерактивних вправ.

До кожного ***практичного, або семінарського заняття*** здобувач повинен сумлінно готуватися: вивчати рекомендований навчальний матеріал за темою, виконувати практичні завдання, готувати виступи і презентації. Під час проведення заняття здобувачі повинні брати активну участь в груповому обговоренні теми, відповідати на запитання викладача та своїх колег, залучатися до всіх видів навчальної діяльності, організованої викладачем.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і проблемних питань дисципліни, визначених викладачем, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на заняттях, оформлення нотаток та конспектів.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти при виконанні самостійної роботи та індивідуальних завдань повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат чи недоброчесне цитування. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час виконання самостійних та поточних контрольних робіт заборонені.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин. Кожне завдання надається здобувачеві із зазначенням строків виконання.

5. Критерії оцінювання результатів навчання
Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
			Здобувач вищої освіти	
1…5	0…100	F…A		
відмінно	90 … 100	A	Здобувач освіти виявив всебічні, систематичні й глибокі знання з питань музейної педагогіки, теоретичних і практичних засад виховання лідерів; володіє термінологією і розуміє сутність музейної педагогіки; логічно, повно трактує навчальний матеріал.	Здобувач освіти вільно орієнтується у навчальному матеріалі. Використовує додаткові джерела. Активно бере участь у дискусіях. Вміє обґрунтувати і довести власну думку. Виконує всі практичні завдання самостійно, творчо, у повному обсязі.
добре	75 … 89	C … B	Здобувач освіти виявив загалом добрі знання навчального матеріалу з питань музейної педагогіки, але допустив не суттєві помилки; засвоїв основну літературу, здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої роботи.	Завдання самостійної роботи виконуються з творчим підходом, Здобувач освіти впевнений у власних висновках, але вони потребують уточнення, подальшого осмислення та відповідності до практичної роботи. Бере активну участь у дискусіях і інтерактивних вправах.
задовільно	60 … 74	E … D	Здобувач освіти виявив базові знання основного навчального матеріалу дисципліни, необхідні для подальшого навчання та професійної діяльності; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив помилки у відповідях на запитання при виконанні завдань, але спроможний самостійно, доопрацювати програмний матеріал.	Завдання виконує самостійно, але стандартно. Здобувач освіти не впевнений у власних висновках. Поверхово орієнтується в матеріалі дисципліни, а також у проблемі, поставленій у завданні, відповідь розкрито неповністю є недоліки.
незадовільно	35 … 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу курсу; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.	Не демонструє уміння застосовувати засади музейної педагогіки. Виконує частину завдання за допомогою викладача.
незадовільно	0 … 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом.	Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Критерії оцінювання поточного контролю
(за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Виконання навчально-дослідних завдань в межах самостійної роботи (підготовка наукових доповідей з питань дисципліни, винесених для обговорення на семінарських заняттях)	0	Здобувач не виконує навчально-дослідних завдань (не готує наукові доповіді)
	1-2	Здобувач виконує завдання формально, використовуючи стандартні фрази, не висловлює власних думок, не проявляє творчості, не робить висновки.
	3-5	Здобувач творчо підходить до виконання завдання, висловлює у доповіді обґрунтовані власні думки на підставі опрацьованих наукових джерел, цитує вчених, розкриває сутність та зміст проблеми, робить висновки. Доповідь відповідає всім вимогам щодо академічної доброчесності.
Семінарські заняття (виступи та обговорення наукових доповідей, активність у процесі обговорення питань з тем дисципліни під час семінарських занять, відповіді на запитання викладача під час усного опитування)	0	Здобувач не проявляє активності під час семінарського заняття, лише спостерігає за роботою інших.
	1-6	Здобувач не виступає з науковою доповіддю, проте бере активну участь в обговоренні запитань, які задаються під час семінарського заняття та питань, що розглядаються, висловлює власну думку, ставить запитання іншим здобувачам після їх виступів, доповнює їх за необхідності, відповідає на запитання викладача під час усного опитування, може припускатися незначних помилок.
	7-10	Здобувач виступає із самостійно або колективно підготованою науковою доповіддю, правильно відповідає на всі запитання, поставлені викладачем та іншими слухачами, бере участь в обговоренні запитань, які задаються під час семінарського заняття та питань, що розглядаються, висловлює власну думку, ставить запитання іншим здобувачам після їх виступів, правильно відповідає на всі запитання, поставлені викладачем під час усного опитування.
Виконання самостійної роботи (самостійне вивчення та нотування питань, винесених на самостійне опрацювання)	0	Здобувач не виконує самостійну роботу.
	1-2	Здобувач опрацював всі проблемні питання, винесені для самостійного вивчення, але не всі з них законспектував. Припускається окремих помилок під час поточного контролю з тем, що виносились на самостійне вивчення. Теми занотовані формально, без використання сучасних ефективних підходів.
	3-4	Здобувач творчо підійшов до виконання самостійної роботи та опрацювання всіх проблемних питань теми, винесених на самостійне вивчення, опрацював достатню кількість рекомендованих джерел з основного та податкового переліку літератури. Під час поточного контролю знань виявляє ґрунтовну обізнаність із теорією та практикою галузі, не припускається помилок у усних та письмових відповідях на запитання викладача.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

Заочна форма навчання

Поточний та/або періодичний контроль												Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
Т1	Т2		Т3	Т4		Т5	Т6	Т7	Т8		Т9	**0**	100
ср	с	ср	ср	с	ср	ср	ср	ср	с	ср	ср		
8	10	8	8	9	8	8	8	8	9	8	8		

Т – тема, п-семінарське заняття, ср – самостійна робота

7. Рекомендована література

Основна

1. Банах В., Барановська Н. Експозиційна робота музеїв : навчальний посібник. Львів : Логос, 2018. 175 с.
2. Бойко-Гагарін А. Музейний маркетинг : науково-методичне видання. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2016. 67 с.
3. Гайдай О.М. Музеєзнавство: навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 212 с.
4. Горішевський П., Ковалів М., Мельник В., Оришко С.. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв : навч. посіб. Івано-Франківськ : Плай, 2015. 301 с.
5. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29 червня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. ст. 191
6. Скус О.В. Основи історичного музеєзнавства : навч. посіб. Умань : Візаві, 2020. 210 с.

Додаткова

1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: навч. посіб. / пер. з нім. Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. Львів : Літопис, 2005. 632 с.
2. Виноградова О.В., Дарчук В.Г. Основи музеєзнавства : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2012. 185 с.
3. Коваленко С. Г. Гербарій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (MSUD). *Гербарії України = Index herbariorum Uckrainicum* / за ред. Н. М. Шиян. Київ, 2011. С. 222-233.
4. Мурашко О. С., Немерцалов В. В.. Рослини-символи Старого та Нового світу в бібліографічних джерелах. Бібліотечний Меркурій, том. 17, №. 1(7), С. 105-138.
5. Руденко С. Б. Музейна пам’ятка : соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 120 с.
6. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство: навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 428 с.
7. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
8. Скус О.В. Основи історичного музеєзнавства. Умань : ПП Жовтий, 2011. 96 с.
9. Якубовський В. І. Музеєзнавство: посібник. Кам'янець-Подільський, 2012. 352 с.
10. Mayrand, P. The new museology proclaimed : Museum. 1985. No 4 (148). P. 200-201.
11. Rivière, G. H. The ecomuseum – an evolutive definition : Museum. 1985. No 4 (148). P. 182-183.

8. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти
https://www.museum-ukraine.info/	Музеї України
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
http://dspace.onu.edu.ua:8080/	Репозитарій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (ISSN:2310-7731)